

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOŚCIAŃSKI**

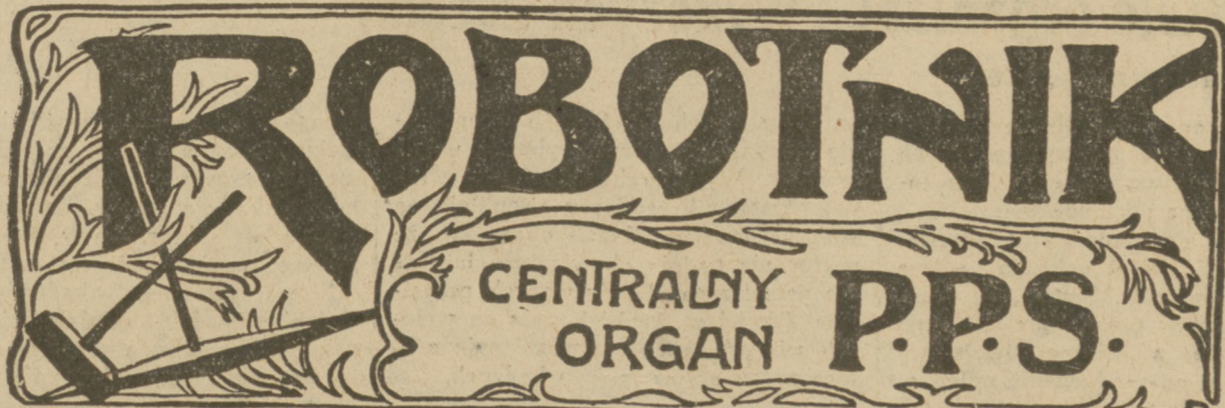
REDAKCJA przyjmuje interesantów od 11 pól do 3-ej po południu.

Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.

ADMINISTRACJA czynna od 9-5 bez przerwy, w soboty do 3 popoł.

KASA czynna od 12 do 2-ej.

Opłata pocztowa ulszczona ryczałtem.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7

REDAKCJA — tel. 776-70

DYREKCJA — 720-13

ADMINISTRACJA — 313-80

DRUKARNIA — 773-43

KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175

Cena numeru 20 groszy

Zniesienie wolności stowarzyszeń

Art. 108 Konstytucji głosi:

„Obywatele mają prawo koalicji, zgromadzenia się i zawiązywania stowarzyszeń i związków. Wykonanie tych praw określa ustawy”.

Prawo zgromadzeń wykonano już w ten sposób, że z wolności zgromadzeń uczyniono udękę. Teraz przyszła kolej na wolność stowarzyszeń, którą dekretem z 27 października poprostu przekreślono. Od 1-go stycznia 1933 r. wolność stowarzyszeń będzie fikcją, albowiem obywatelskie prawo zawiązywania stowarzyszeń... przelano na policję.

Nie obywatele decydują, czy stowarzyszenie, które zakłada, odpowiada „względem pożytku społecznego”, lecz policja. Jeżeli policja uzna, że stowarzyszenie nie odpowiada tym względem, to może je rozwiązać. Policja awansuje tu do roli trybunału najwyższych wartości społecznych i kulturalnych. Ona ma rozstrzygać, co jest pożyteczne dla społeczeństwa, a co szkodliwe. Rozstrzygać według „racji stanu” B. B. i gnieźdzących się w nim „ciemnych figur” — wedle określenia p. Sławka.

Skoro o założeniu stowarzyszenia rozstrzyga policja, to rzecz jasna — o rozwiązaniu stowarzyszenia temci bardziej rozstrzyga policja.

A skoro o narodzinach i zgonie stowarzyszenia decyduje policja, to logika i sprawiedliwość nakazuje, by o jego wątpliwym życiu również decydowała patronka - policja.

Tak też dekret postanawia. Stowarzyszenia podlegają ścisłej kontroli policyjnej. Policja „może w lokalu stowarzyszenia przeglądać prowadzone akta, księgi i posiadane dokumenty, jak również sporządzać z nich notatki, odpisy i wyciągi”.

Policja ma prawo „delegować na posiedzenia (stowarzyszeń, korzystających ze zbiorów lub zapomóg publicznych) swego przedstawiciela, upoważnionego do zabierania głosu (!), żądania informacji i czynienia swych uwag (!)”.

Skoro policja jest matką i patronką stowarzyszeń, słuszną jest rzeczą, by nie było „innej bogini nad nią” i dlatego jeden z artykułów dekretu zabrania

„tworzenia stowarzyszeń, przyjmujących zasadę bezwzględnej posłuszeństwa członków władzom stowarzyszenia”.

Dekret dzieli stowarzyszenia na „zwykłe”, „zarejestrowane” i „stowarzyszenia wyższej użyteczności”, mające prawo do korzystania „ze szczególnych ulg i zwolnień w podatkach i opłatach tak państwowych, jak komunalnych”, czyli poprostu — „sancyjne”. Nadzór nad temi stowarzyszeniami ma sprawować Min. Spr. Wewn. Jakże marnie wygląda „pożytek społeczny” wobec „wyższej użyteczności”!

Ponieważ stowarzyszenia „pożytku społecznego” oddano całkowicie w ręce policji, więc prawo stowarzyszenia się zagwarantowane Konstytucją, właściwie zniesiono.

Konstytucja przewiduje tylko zawieszenie prawa stowarzyszenia na pewien czas. Art. 124 mówi, że „czasowe zawieszenie praw obywatelskich (m. in. zawiązywania stowarzyszeń) może nastąpić dla całego obszaru państwowego lub dla miejscowości, w których okaże się konieczne ze względów bezpieczeństwa publicznego. Zawieszenie takie zarządzić może tylko rada ministrów za zezwoleniem prezydenta Rzplitej w czasie wojny, albo gdy grozi wy-

Wielkie zwycięstwo Roosevelta

Pierwsze wyniki wyborów w Stanach Zjednoczonych

Kłęska partji republikańskiej

Dopiero za parę dni będziemy mieli pełne wyniki wyborów wtorkowych w Stanach Zjednoczonych. Jak pisaliśmy, wybierano nie tylko t. zw. elektorów (t. j. grono wyborców, którzy powołają w styczniu prezydenta Stanów), ale również Kongres (Sejm) i jedną trzecią Senatu oraz gubernatorów w 16 stanach. Narazie streszczamy dane, otrzymane dotychczas.

Roosevelt będzie prezydentem

Na 531 „elektorów” 453 będzie głosować na Roosevelta, a tylko 78 na Hoovera; innymi słowy, partja demokratyczna, zdobyła ogromną większość w „ciele elektorckim”. Wybór Roosevelta jest więc zapewniony. Hoover posłał mu już depeszę z życzeniami.

W parlamencie

Według pierwszych obliczeń, demokraci będą mieli około 50 głosów większości w Kongresie i około 20 głosów większości w Senacie.

Demokraci i polityka

Obie wielkie partje Stanów Zjedno-

zonych — demokraci i republikanie — nie różnią się od siebie zasadniczo pod względem ideologicznym. Obie partje są partjami wyraźnie mieszczchańskimi. Różnice główne dotyczą postawy wobec zagadnień polityki ak-

FRANCLIN ROOSEVELT.

tualnej, na przykład, w sprawie prohibicji, w sprawie polityki zagranicznej w obecnej sytuacji międzynarodowej. Demokraci co ważniejsza, są zwolennikami przynajmniej ograniczenia prohibicji; demokraci, co ważniejsza, są zwolennikami większej i ściślejszej współpracy z Europą. Zwycięstwem ich jest przedewszystkiem rezultatem załamania się — na tle kryzysu — zaufania do rządów istniejących.

Charakterystyczny objaw połączył się z pierwszymi wiadomościami o tryumfie Roosevelta: oto tajne szynki zaczęły otwarcie handlować napojami alkoholowymi i policja nie stawiała im żadnych przeszkód.

Ostatnie wiadomości

Według depesz, otrzymanych do g. 6 wieczorem, liczba „elektorów”, którzy zamierzają głosować za Rooseveltem, wzrosła do 472. Roosevelt otrzymał większość w 42 stanach na ogólną liczbę 48.

Możliwość ustąpienia Papena?

Wczorajsze informacje prasy niemieckiej

Wczorajsza niemiecka prasa poranna przynosi nowe kombinacje na temat ewentualnej rekonstrukcji gabinetu, która ma nastąpić w razie niedojścia do porozumienia pomiędzy Papenem a przedstawicielami wielkich stronnic w nowym Reichstagu. Oświadczenie Papena że przy kontynuowaniu dotychczasowej polityki Rządu Rzeszy kwestje perso-

nalne nie odegrają żadnej roli, interpretowane jest w kołach politycznych w tym sensie, że kanclerz zdaje sobie już sprawę z konieczności swego ustąpienia. W związku z tem wymieniają już nazwiska kandydatów na stanowisko kanclerza, na czele których wysuwa się osoba b. ministra Reichswehry, Gesslera, posiadającego poparcie prawicy.

Prasa centrowa występuje ostro przeciwko koncepcji Rządu „koncentracji narodowej” (Hugenberg — Papen — Hitler — Centrum), wypowiadając się za Rządem „zaufania mas” bez Papena; Rząd taki oznaczałby, o ile się zdaje, koalicję Hitlera i Centrum.

Dyr. Butler w Komisji Centralnej

Zw. Zawodowych

Wczoraj w godzinach przedpołudniowych dyrektor Międzynarodowego Biura Pracy, p. Butler, w towarzystwie szefa swej kancelarii, p. Pone'a i urzędnika Międzynarodowego Biura Pracy, p. Potulickiego, odwiedzili Centralę Związków Zawodowych w Polsce, w jej lokalu przy ul. Czerwonego Krzyża, gdzie oczekiwali przybyłych członków Komisji Centralnej Zw. Zaw., pod przewodnictwem tow. Kwapińskiego.

Dyr. Butlera powitał, imieniem Komisji, tow. Żuławski, przedstawiając równocześnie w ogólnych zarysach obecne położenie klasy robotniczej w Polsce, oraz stan ustawodawstwa socjalnego, które, niestety, mimo odmiennych zapewnień przedstawicieli Rządu polskiego w Genewie, ulega stalemu pogorszeniu.

P. Butler, omówiwszy najbliższe zadania Międzynarodowego Biura Pracy, podkreślił, że zagadnienia, stojące dziś na porządku dziennym, będą mogły być rozwiązane tylko na gruncie międzynarodowym — i to przy jaknajbardziej energicznej i ścisłej współpracy z zorganizowa-

wanymi robotnikami poszczególnych krajów.

HAROLD B. BUTLER.

nych wojny, jakoteż w razie rozruchów wewnętrznych lub rozległych kłopotów o charakterze zdrady stanu, zagrażających konstytucji państwa albo bezpieczeństwu obywateli”.

Konstytucja określa zawieszenie prawa stowarzyszenia się na pewien

okres czasu, jako stan wyjątkowy. Czyżby Polsce groziła wojna, rozruchy wewnętrzne, lub rozległe kłopoty o charakterze zdrady stanu? Gdyby tak było, toby tylko zawieszono na jakiś czas wolność stowarzyszenia się, a nie zniesiono zupełnie.

W takim razie coś „zagroza konstytucji państwa”?

Żeby jej nic nie zagrozało — uśmiercono ją, zanim ogłoszono dekret.

I mamy stan wyjątkowy, jako stan normalny.

(jmb.)

Pretensje finansowe miast do Skarbu Państwa

Liczne miasta w Polsce nie otrzymują od dłuższego czasu, a niektóre nawet od kilku lat, należności za świadczenia dla władz i urzędów państwowych. Władze państwowe nie regulują rachunków za elektryczność, gaz, wodę, za leczenie funkcjonariuszów państwowych w szpitalach miejskich oraz za lokale zajęte przez urzędy i państwowe szkoły średnie. Wskutek tego niektóre miasta, zwłaszcza małe, znalazły się w ciężkim położeniu finansowym.

Akcję o uregulowanie tych należności na rzecz związków komunalnych ujął w swoje ręce Związek miast polskich, który zbiera dane co do ogólnej sumy tych zaległości państwa na rzecz miast. Na najbliższym posiedzeniu międzyzwiązkowej komisji centralnych zrzeszeń samorządowych, delegacji związku miast wystąpią z odnośnymi wnioskami.

(Press).

Wykonwanie budżetu w październiku

Niedobór budżetowy za październik wyniósł 10.000.000 zł., co stanowi cyfrę znacznie mniejszą niż niedobór przeciętny miesięcy poprzednich (około 32.000.000 zł. miesięcznie).

Bilans handlowy

Saldo dodatnie bilansu handlowego wyniosło za październik 23.000.000 zł. wobec 18.000.000 zł. przeciętnie w miesiącach poprzednich.

Ograniczenie pracy na kopalni „Król”

W najbliższym czasie mają być zamknięte na t. zw. Polu Północnym kopalni „Król” (Skarboferm) w Łagiewnikach (Górny Śląsk) dwa szyby wyciągowe, znajdujące się tuż nad granicą polsko-niemiecką.

W szybach tych zatrudnionych jest 650 robotników.

Huta Królewska

Zapłaci 15 tys. złotych odszkodowań

W ostatnim czasie wpłynęło do sądu przemysłowego w Król. Hucie około 300 skarg ze strony robotników, zatrudnionych w hucie „Królewskiej” przeciwko zarządowi tejże huty o zapłatę odszkodowań w wysokości około 15.000 zł. za niewypłacenie osobom zwolnionym należności za niewykorzystanie urlopow.

Sąd przemysłowy wydał orzeczenie w myśl żądania robotników. Przeciwnie temu wniósł zarząd huty zażalenie do sądu okręgowego, które jednakże sąd odrzucił, jako nieuzasadnione. Tem samem orzeczeniem sądu przemysłowego stało się prawomocne.

Policjant zabił żołnierza w Częstochowie

(Kor. własna).

W ubiegłą niedzielę, w godzinach popołudniowych, na najruchliwszej ulicy (1-szej Alei) w Częstochowie policjant dwoma wystrzałami rewolwerowymi zabił na miejscu żołnierza 27 p.p., mieszkańca Łodzi, Klicha.

Podobno podłożem zabójstwa była awantura uliczna żołnierzy, a policjant użył broni w obronie własnej.

Kłopoty P. K. O.

(PID) Prezydium PKO wydało zarządzenie, wprowadzające jednolity strój dla urzędników podczas pracy przy okienkach w godzinach urzędowych. Wszystkie urzędniczkini nosić mają granatowe fartuchy z białymi kołnierzykami, zapiętymi pod szyję, na wzór stroju, wprowadzonego w swoim czasie przez Ministerjum Sprawiedliwości dla personelu sądowego.

